

Presentatie over de leerindustrie in Lochem en het geslacht Naeff tussen 1850 en 2000

Donderdag 14 februari organiseerde het Historisch Genootschap Lochem Laren Barchem een avond over de leerindustrie in Lochem en de plaats van de diverse geslachten Naeff daarin. De evenementencommissie vond Dhr. Herman Naeff, een nazaat uit de roemruchte familie Naeff, bereid om een presentatie te verzorgen.

Ook werd deze avond zijn boek "Gebr. Naeff Lochem, geschiedenis van een lederfabriek" gepresenteerd. Het verhaal van Herman Naeff werd ondersteund door een powerpoint presentatie van Wim Neerlaar van het H.G.

Ruim 150 belangstellenden vulden de zaal van "Het Hof van Gelre" tot in de kleinste hoekjes en tientallen mensen moesten onverrichter zake naar huis gestuurd worden. Zij kregen van voorzitter Bert Brand de verzekering dat op korte termijn een tweede avond zal worden georganiseerd.

De familie Näf was afkomstig uit Zwitserland. Via het leger van Napoleon vestigden Hans Jacob Näf en zijn broer Jacob zich in Nederland, waar de familienaam werd gewijzigd in Naeff. Jan Naeff, een kleinzoon van Hans Jacob, huwde met Gerritje Reerink uit Lochem. Zij begonnen in Arnhem een leerlooierij en kregen zes kinderen. Jan Naeff overleed op 44 jarige leeftijd en zijn weduwe zette de looierij voort samen met een knecht.

Gerritje keerde in 1867 met haar kinderen terug naar Lochem en begon daar met haar zoons Marinus en Gerrit opnieuw een looierij. Later werd ook de jongste zoon Nicolaas in het bedrijf opgenomen. Dit was de start van een zeer succesvolle periode van lederfabriek Naeff. De gebr. Naeff werden vooraanstaande industriëlen die van grote betekenis voor Lochem zijn geweest.

Gerrit Naeff was ook wethouder van Lochem en schonk de stad een carillon. Om het geluid goed tot zijn recht te laten komen werd de Gudulatoren van een nieuwe spits voorzien.

Gerrit Naeff was o.a. oprichter van muziekvereniging Advendo.

Nicolaas Naeff was geen zakenman. Door zijn tactvol optreden wist hij echter zijn broers, die niet goed met elkaar overweg konden, in het gareel te houden. Hij verliet het bedrijf en vestigde zich in Den Haag. Het schijnt dat Nicolaas ooit de staatsloterij heeft gewonnen.

Intussen ontwikkelde het bedrijf zich steeds verder. Vooral de intrede van de stoomketel was van grote invloed. Naast leer ging men ook lijm (van de vleesresten) en kunstmest produceren. De haren werden verkocht aan de meubel industrie.

Rond 1900 werd het chroomlooien uitgevonden, waardoor het looiproces aanzienlijk kon worden bekort. Aandrijfriemen bleef het belangrijkste product van Naeff.

Een avontuur met kunststof tanks bleek geen succes en kostte het moederbedrijf veel geld. Uiteindelijk werd het bedrijf overgenomen en verdween de naam Naeff.

Na de presentatie van Herman Naeff werden twee korte films vertoond. De eerste ging over het leder en schoenen museum in Waalwijk. De tweede over Modern leerlooien bij Hulshof in Lichtenvoorde.

Tot slot werden oud medewerkers van Naeff in de gelegenheid gesteld om anecdoten over hun Naeff tijd te vertellen. We besluiten dit verhaal met zo'n anecdoten over de stoomfluit die het begin en einde van de werktijd aangaf en die ook voor inwoners van Lochem van belang was.

Een moeder roept haar zoontje: ‘Henkie, noar huus, Naeff hef etoet’.
Het is allemaal lang geleden, maar toch dichtbij.

Hans Eisink